

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

ODBOR REGIJA

123. PLENARNO ZASJEDANJE, 11.–12. SVIBNJA 2017.

**Rezolucija Europskog odbora regija o Bijeloj knjizi Europske komisije o budućnosti Europe –
Razmatranja i scenariji za EU27 do 2025.**

(2017/C 306/01)

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR)

1. prima na znanje Bijelu knjigu Europske komisije o budućnosti Europe – Razmatranja i scenariji za EU27 do 2025. kao jedan od važnih doprinosa aktualnom krugu rasprava o budućem razvoju Unije koje moraju dovesti do konkretnih rezultata prije europskih izbora u lipnju 2019. i nakon toga;
2. pozdravlja Rimsku deklaraciju u kojoj potpisnici navode: „Radit ćemo zajedno na razini na kojoj se mogu postići stvarni rezultati, bilo na razini Europske unije, nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, u duhu povjerenja i lojalne suradnje, među državama članicama te između njih i institucija EU-a, u skladu s načelom supsidijarnosti”;
3. predano se zalaže za bezuvjetno poštovanje temeljnih vrijednosti kao što su ljudsko dostojanstvo, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava kao i poštovanje ciljeva EU-a, uključujući težnju za stvaranjem sve tješnje unije među narodima Europe, kako je utvrđeno u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima;
4. ističe da očekivana glavna uloga decentraliziranih lokalnih vlasti predviđena Ugovorom iz Lisabona nije u potpunosti ostvarena iz perspektive supsidijarnosti i istinskog sudjelovanja u zakonodavnom postupku EU-a. Zbog toga lokalne vlasti i dalje prečesto imaju tek ulogu primatelja politika Zajednice, a ne ulogu stvarnih protagonista u njihovoj izradi, iako je pretežno riječ o zakonodavnom postupku;
5. podsjeća na to da politike i institucije EU-a nisu same po sebi cilj, već moraju biti u službi građana ako namjeravaju postići opće ciljeve i vrijednosti Europske unije; naglašava da se te institucije i politike temelje na kompromisima koji su potrebni za uspostavljanje ravnoteže između različitih interesa i stajališta i odražavaju rezultate demokratskih procesa; stoga se nada da u nastojanju postizanja najšireg konsenzusa neće prevagnuti restriktivni kompromisi, već da će se težiti političkim rješenjima zasnovanim na zajedničkoj solidarnosti kao temeljnom načelu ujedinjene Europe, što će pridonijeti i ublažavanju problema skepticizma i vraćanju povjerenja građana u europski projekt;
6. kao politička skupština lokalnih i regionalnih predstavnika EU-a, vjeruje u važnost donošenja odluka što je bliže moguće građanima i uz podjelu suvereniteta na razini EU-a kako bi se povećala sposobnost svakog građanina EU-a da oblikuje svoju sudbinu;

7. naglašava da je gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija unutar EU-a neophodna te da je djelotvoran i uravnotežen gospodarski i društveni razvoj ključan za smanjenje razlika među regijama EU-a; u tom je smislu kohezijska politika ta koja lokalnim i regionalnim vlastima na najizravniji način omogućuje da sudjeluju u procesu europskih integracija i izgradnji solidarnosti, istovremeno ukazujući na prednosti članstva u EU-u na lokalnoj i regionalnoj razini. Kohezijska politika nužna je politika EU-a koja nudi posebnu europsku dodanu vrijednost, stoga OR odlučno odbacuje bilo kakav scenarij za budućnost EU-a koji bi ograničio ili u potpunosti ukinuo kohezijsku politiku te izražava zaprepaštenost zbog toga što se u jednom službenom dokumentu Komisije uopće razmatra takva pretpostavka;

8. svjestan je toga da su scenariji izneseni u Bijeloj knjizi poziv na uzbunu, budući da se u njima ističu rizici i mogućnosti za EU i upozorava na to da se nijedan dio tzv. „pravne stečevine” ne može uzeti zdravo za gotovo; naglašava da rasprava o brzini ili intenzitetu integracije EU-a ne bi smjela odvrćati pozornost s činjenice da pravi izazov leži u izbjegavanju Europe s više usmjerenja; uvjeren je da naglasak treba biti na jedinstvu i poštovanju raznolikosti i lokalnih posebnosti potrebnima za osiguravanje održive budućnosti za sve građane EU-a;

9. naglašava da je struktura višerazinskog upravljanja jedan od jedinstvenih aspekata Europske unije i izražava žaljenje što nije prepoznat u Bijeloj knjizi; također izražava žaljenje zbog toga što se u Bijeloj knjizi ne spominju teritorijalne implikacije raznih predstavljenih scenarija. Ističe činjenicu da gradovi i regije u cjelini uživaju veće povjerenje građana; stoga smatra da građani i njihove nade, očekivanja i zabrinutosti moraju biti u središtu svih političkih aktivnosti i naglašava da se sve rasprave o budućnosti Europske unije i reforme koje iz njih proizađu moraju voditi uzlaznim načelom i obuhvaćati sve razine upravljanja, ali podsjeća na to da metode i duh rada Zajednice u svakom slučaju moraju prevladati u odnosu na „međuvladine” metode u svim postupcima donošenja odluka na razini EU-a;

10. slaže se s ključnim prioritetnim područjima utvrđenima u Bijeloj knjizi i u Rimskoj deklaraciji i duboko je uvjeren da Europska komisija, kao nadnacionalna čuvarica Ugovora EU-a i institucija kojoj je povjereno promicanje općih interesa Unije, treba iznijeti detaljne prijedloge o tim pitanjima; OR je spreman dati svoj politički odgovor i ponuditi prijedloge iz lokalne i regionalne perspektive;

11. kako bi se omogućila jača europska predstavnička i participativna demokracija, poziva na reviziju i pojednostavljenje europske građanske inicijative. Naglašava potrebu uvođenja propisa kojim bi se Europsku komisiju obvezalo ne samo na razmatranje već i na pokretanje rasprave o uspješnoj inicijativi za koju je prikupljeno milijun potpisa, nakon čega treba uslijediti glasovanje u Vijeću EU-a i Europskom parlamentu, te predlaže da se razmotre druge mogućnosti za olakšavanje sudjelovanja u postupku donošenja odluka EU-a ⁽¹⁾;

12. izdvaja niz elemenata koji su ključni za utvrđivanje vjerodostojnog i ambicioznog scenarija za budućnost Europske unije iz perspektive regija i gradova:

12.1 aktivno europsko građanstvo koje potiče razmjenu i suradnju s građanima i među njima u cilju jačanja europskog identiteta i osjećaja odgovornosti za europski projekt;

12.2 primjena načela partnerstva i višerazinskog upravljanja te supsidijarnosti na svim područjima politika, kao i poticanje suradnje između svih sektora društva, u cilju postizanja demokratskije, učinkovitije i reformirane Europske unije;

12.3 jačanje socijalne dimenzije EU-a te ekonomske i monetarne unije; očekuje da će zakonodavni prijedlog za europski stup socijalnih prava omogućiti da se pitanja radničkih prava i mobilnosti radne snage na tržištu rada koje se stalno mijenja riješe, uz istovremeno poštovanje načela supsidijarnosti, te da taj prijedlog neće imati karakter „mekog zakona” koji samo služi za nadopunu već postojeće stečevine, već da se radi o mjerama koje će biti iste jačine kao mjere usvojene za ekonomsku i monetarnu uniju. Građani trebaju pojmiti EU kao socijalniju uniju koja je sposobna riješiti njihove probleme;

⁽¹⁾ Rezolucija o poboljšanju funkcioniranja Europske unije: Ugovor iz Lisabona i nakon njega (RESOL-VI/005)

12.4 potpuno odgovoran i transparentan EU čiji su građani sposobni bez dvojbe prepoznati tko je politički nadležan i odgovoran za odluke koje se donose u Europskoj uniji i u kojem sve razine upravljanja preuzimaju svoj dio odgovornosti za donošenje i provedbu odluka;

12.5 sveobuhvatna, primjereno financirana, dugoročna i vjerodostojna strategija za postizanje i jačanje temelja gospodarske i socijalne kohezije i konvergencije među regijama EU-a te za osiguravanje uzlazne socijalne konvergencije u kojoj sigurnost ljudi ima temeljnu ulogu i koja ciljeve održivog razvoja UN-a uključuje u kratkoročne i srednjoročne programe EU-a i provodi mjere u skladu s parametrima Programa održivog razvoja do 2030.;

12.6 veća uključenost regija u postupak donošenja odluka u EU-u, u sastavljanje zakonodavstva i donošenje političkih odluka, kao i u provedbu i širenje – preduvjet je za uspješnu i stvarnu europsku integraciju i povećanje povjerenja europskih građana. Stoga u određivanju ažuriranog političkog i institucionalnog europskog okvira treba razmotriti i mogućnost osnivanja zakonodavnog tijela koje bi predstavljalo regije i lokalne samouprave;

12.7 socijalni EU koji promiče jednakost između muškaraca i žena te jednaka prava i mogućnosti za sve; koji se bori protiv nezaposlenosti, diskriminacije, socijalne isključenosti i siromaštva; EU u kojem mladi dobivaju najbolje obrazovanje i obuku te mogu studirati i naći posao u svim dijelovima kontinenta; EU koji čuva našu kulturnu baštinu i promiče kulturnu raznolikost;

12.8 inovativna, digitalna i poduzetnička Europa s gradovima i regijama u ulozi pospješivača i pokretača održivog rasta i otvaranja novih radnih mjesta, posebno za mlade;

12.9 proračun EU-a koji se temelji na doista vlastitim sredstvima, u skladu je s potrebama zajedničkih ambicija i jača ulogu javnih i privatnih ulaganja u cilju poticanja rasta i zapošljavanja za građane EU-a;

12.10 dublja, pravednija i uključivija europska monetarna unija koja raspolaze političkim instrumentima potrebnim za sprečavanje asimetričnih šokova i promicanje socijalne, gospodarske i teritorijalne kohezije, uključujući fiskalni kapacitet kojim se nadopunjava proračun EU-a;

12.11 potpuna integracija područja slobode, sigurnosti i pravde na osnovi temeljnih prava, potpune slobode kretanja, zajedničke zaštite vanjskih granica te zajedničke migracijske politike i politike azila koja se temelji na ljudskim pravima i na podjeli obveza, posebno u naporima da se uhvati u koštac s aktualnim fenomenom migracije;

12.12 osiguravanje potpune transparentnosti i demokratskog nadzora na svim razinama upravljanja pri oblikovanju uravnoteženih i pravednih međunarodnih trgovinskih sporazuma;

12.13 zajednička vanjska i obrambena politika te politika susjedstva u cilju globalne stabilnosti i predanost širenju vrijednosti EU-a; otvorenost za proširenje ako su ispunjeni uvjeti, uz poštovanje integracijskog kapaciteta EU-a;

12.14 EU blizak svojim građanima i sposoban prenijeti im svoja ostvarenja i buduće izazove na jasan i razumljiv način;

13. obvezuje se angažirati u uzlaznom postupku s građanima i izabranim predstavnicima u europskim regijama, gradovima i selima, kao i s drugim relevantnim dionicima, kako bi se tijekom predstojećih mjeseci utvrdile njihove potrebe i očekivanja u pogledu EU-a; naglašava da će ishod tog postupka, zajedno s konkretnim preporukama, biti uključen u mišljenje OR-a „Promišljanje o Europi: glas regionalnih i lokalnih vlasti za obnovu povjerenja u Europsku uniju”;

14. poziva Europski parlament da ponovi proces *Spitzenkandidaten* za europske izbore 2019. te nudi svoj doprinos podizanju svijesti o tom procesu i njegovoj važnosti pomoću svoje mreže lokalnih i regionalnih političara;

15. odlučan je u svojoj namjeri da pridonese transparentnom i demokratskom procesu institucionalnih i političkih reformi u čijem su središtu građani EU-a, uzimajući u obzir europske, nacionalne, regionalne i lokalne razine upravljanja kako bi se rezultati mogli pravovremeno predstaviti europskim građanima na europskim izborima 2019.;
16. naglašava da, želi li EU nastaviti raditi u područjima nadležnosti lokalnih i regionalnih vlasti, te vlasti, kao razina najbliža građanima i kao glavni pružatelji javnih usluga, moraju dobiti istaknutiju ulogu u postupku donošenja odluka u EU-u. Stoga poziva na to da zakonodavstvo koje utječe na lokalne i regionalne vlasti podliježe odobrenju OR-a;
17. podsjeća na to da bi neke od promjena koje građani možda smatraju prioritetom mogle zahtijevati reviziju Ugovorâ i insistira da se u tom slučaju upotrijebi metoda konvencije u skladu s člankom 48. stavkom 3. i da OR u toj konvenciji bude u potpunosti predstavljen.

Bruxelles, 12. svibnja 2017.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Markku MARKKULA
